

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10846 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 21

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10846 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el procés d'Ensenyament i.. / 21
Titulació	Màster Universitari de Formació del Professorat
Crèdits	5
Període d'impartició	Anual
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
José Alejandro Pitaluga Ivorra alejandro.pitaluga@uib.cat	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					

Contextualització

Professor: Alejandro Pitaluga és professor de secundària des de l'any 1992. Al llarg d'aquests anys ha exercit la docència a centres de Formentera, Menorca i Eivissa. Ha ocupat diversos càrrecs a instituts d'educació secundària entre els quals destaquen dos anys com a cap de departament a l'IES Maria Àngels Cardona (Ciutadella), 4 anys també com a cap de departament a l'IES sa Blanca Dona (Eivissa), dos anys com a cap d'estudis a l'IES sa Blanca Dona (2002-2004) i vuit anys com a director al mateix centre (2010-2018). Ha col·laborat, com a formador, en cursos de funció directiva organitzats per la Direcció general de Formació professional i Formació del professorat de la Conselleria d'Educació i Universitat de les Illes Balears. Des de l'any 2018 és professor associat de la UIB per al Màster de Formació del Professorat a la seu d'Eivissa.

L'assignatura Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i Aprenentatge és una de les tres assignatures de didàctica del bloc específic de l'especialitat d'Educació Física, del Màster de Formació del Professorat. Les altres assignatures són la de Disseny i Desenvolupament Curricular i la d'Avaluació. Totes tres assignatures, conformen el mòdul de didàctica específica i són, per tant, complementàries.

L'assignatura Metodologia i Recursos en el Procés d'Ensenyament i Aprenentatge, té com objectiu el d'oferir la possibilitat al nou professorat, d'adquirir i desenvolupar les estratègies i les habilitats necessàries per a dur a terme la tasca docent.

Requisits

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10846 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 21

L'assignatura no té cap requisit específic.

Competències

Específiques

- * (CE14) Saber transformar els currículums en programes d'activitats. (CE21) Buscar, seleccionar, processar i comunicar informació (oral, escrita, audiovisual o multimèdia) adaptar-la i utilitzar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialitat. (CE22) Adquirir criteris i destreses per a la selecció o elaboració de recursos didàctics. (CE23) Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, destreses i aptituds intel·lectuals i emocionals, i comprendre les possibles disfuncions que afecten l'aprenentatge. (CE24) Desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques que considerin la diversitat de l'alumnat, adaptant l'acció educativa i orientadora a les seves diferents característiques personals i col·lectives. (CE26) Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten a alumnes amb diferents capacitats i ritmes d'aprenentatge. (CE27) Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge que, basant-se en el treball individual i cooperatiu, facilitin l'aprenentatge de la matèria i fomentin l'educació en valors, la igualtat de drets, la ciutadania, el respecte als drets humans i la contribució individual i col·lectiva a la sostenibilitat social i ambiental. (CE28) Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula i desenvolupar les estratègies adequades per estimular l'esforç, promoure l'aprenentatge autònom, la confiança i iniciativa personal i fomentar un clima positiu de convivència. (CE29) Relacionar els continguts de l'àrea o matèria pròpies amb els d'unes altres, amb la finalitat de desenvolupar experiències interdisciplinàries. (CE30) Conèixer els recursos educatius, amb especial atenció als relacionats amb les TIC, i la seva utilització com a suport a les activitats d'ensenyament-aprenentatge. (CE41) Analitzar i qüestionar les concepcions pròpies sobre els diferents aspectes relacionats amb la professió docent.

Genèriques

- * (CG2) Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent el nivell i formació prèvia dels estudiants així com l'orientació d'aquests, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre. (GG3): Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada. (CG4): Concretar el currículum que s'ha d'implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva d'aquest; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants. (CG6): Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per aprendre per si mateix i cooperativament, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que facilitin l'autonomia, la confiança i iniciativa personal. (CG7): Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10846 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 21

Continguts temàtics

- TEMA 1. Els models didàctics.
- TEMA 2. La transposició didàctica.
- TEMA 3. Orientacions didàctiques per a l'ensenyament i aprenentatge dels diferents tipus de continguts.
- TEMA 4. Anàlisi de les necessitats formatives.
- TEMA 5. Estratègies metodològiques.
- TEMA 6. Tipus d'activitats: disseny, selecció, i seqüenciació.
- TEMA 7. Organització del treball docent a l'aula.
- TEMA 8. La comunicació a l'aula.
- TEMA 9. Anàlisi, elaboració i ús de recursos (materials, mitjans audiovisuals, Tic, etc.).
- TEMA 10. El context com a recurs.
- TEMA 11. Espais, equipaments, i instal·lacions.
- TEMA 12. L'atenció a la diversitat en la metodologia.

Metodologia docent

Tot i que hi haurà algunes presentacions teòriques per part del professor, es prioritzarà a totes les sessions la realització d'activitats i petits debats. Serà fonamental la intervenció i la participació dels alumnes que hauran d'elaborar un portfoli o carpeta d'aprenentatge. Les classes tendran la finalitat de proporcionar una informació adequada sobre metodologia i uns recursos i estratègies que permetin, als futurs docents, dissenyar i/o triar activitats per a les seves unitats didàctiques, projectes i petites investigacions o treballs de recerca, i que es puguin aplicar a l'aula. Es fomentarà l'exposició de les conclusions de les activitats i les tasques com un espai per a la reflexió crítica. Es realitzaran també lectures i activitats amb tècniques de treball cooperatiu i els agrupaments seran flexibles. També hi hauran activitats específiques relacionades amb la gestió de l'aula i l'alumnat.

Activitats de treball presencial (1,2 crèdits, 30 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes pràctiques	Portfoli, activitats i debats	Grup gran (G)	El portfoli o carpeta d'aprenentatge és un document elaborat al llarg de les sessions que permet a l'alumne mostrar el que està aprenent i possibilitar al professor un seguiment del progrés d'aquest aprenentatge. El professorat donarà les pautes perquè l'alumnat elabori un portfoli en el qual s'avaluaran també les presentacions, activitats i tasques realitzades a classe des del punt de vista dels alumnes. A l'estudiant del Màster se li avaluarà la capacitat de seguiment actiu de les classes, d'argumentar i d'opinar. També s'avaluarà l'aplicació de la teoria apresada a les tasques, l'exposició de les activitats als companys, un cop realitzades, així com la participació en els debats posteriors atenent a la qualitat de les intervencions.	30

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants

si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,8 crèdits, 95 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Elaboració d'una unitat didàctica	L'alumnat planificarà de manera individual una unitat didàctica, amb les activitats i recursos corresponents, adreçades a l'ESO i de la seva especialitat. Partirà d'una descripció prèvia del grup classe i haurà d'establir unes pautes de gestió de l'aula. A la tasca s'avaluarà la capacitat d'establir el marc de relacions, les competències treballades, els objectius, les activitats i les orientacions didàctiques, els recursos didàctics emprats i les activitats d'avaluació.	40
Estudi i treball autònom individual	Comentari d'articles	L'alumnat llegirà, analitzarà i comentarà un o dos articles de contingut pedagògic (metodologia i/o recursos) dels que trobarà penjats a la plataforma MOODLE de l'assignatura. S'avaluarà la capacitat d'anàlisi, argumentació, la qualitat de la informació aportada i la capacitat crítica i de reflexió.	15
Estudi i treball autònom en grup	Projecte interdisciplinari de recerca	L'alumnat elaborarà en grup un projecte de recerca o d'investigació. A la tasca s'avaluarà la justificació, el treball competencial plantejat, els objectius i els continguts triats, el producte final i l'avaluació. També s'avaluarà una breu exposició del projecte als companys i companyes, així com la participació en els debats posteriors atenent a la qualitat de les intervencions.	40

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Per a obtenir una qualificació positiva de l'assignatura, l'alumnat ha de complir obligatòriament tots els requisits següents:

- Ha d'assistir al mínim de classes presencials que estableix la llei com a requisit previ per ser avaluat .
- Ha de participar a les classes activament i amb una actitud positiva i realitzant de manera individual o en grup les activitats proposades pel professor.
- Ha de demostrar la capacitat d'expressió oral, domini del vocabulari i capacitat d'argumentació i justificació.
- Ha de realitzar les activitats proposades pel professor durant les sessions presencials dins el termini corresponent (al Campus Virtual trobarà articles, documents, fitxes d'observació, adreces de recursos i diferent material que els ajudaran a completar el bagatge tant teòric com pràctic per al desenvolupament de l'assignatura).

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10846 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 21

- Ha de realitzar totes les activitats descrites en l'apartat no presencial de Metodologia i obtenir-ne una avaluació positiva.

- Els treballs copiats o plagiat parcialment o totalment, suposaran l'avaluació negativa de l'assignatura i no seran recuperables. L'alumnat ha de ser conscient que, segons s'exposa al Reglament Acadèmic de la Universitat de les Illes Balears (article 34), es penalitzaran les activitats fraudulentament durant el procés d'avaluació de l'assignatura, en particular la inclusió en un treball de fragments d'obres alienes presentats de tal manera que es facin passar per propis de l'alumnat. Concórrer en un frau d'aquest tipus suposarà l'automàtica qualificació desuspens(0.0) a la convocatòria anual.

- Els treballs han d'ajustar-se a la normativa lingüística pel que fa al domini dels conceptes i la terminologia apresos i a aspectes d'adequació, coherència, cohesió i correcció.

L'incompliment d'algun d'aquests requisits podrà suposar suspendre l'assignatura.

Les actituds que puguin distorsionar el bon desenvolupament de les sessions (ús de les tecnologies sense finalitats pedagògiques específiques de l'assignatura, menjar/beure dins l'aula, interrupcions constants d'entrades i sortides d'aula o parlar constantment mentre es fa una explicació o una intervenció d'un company...) afectaran de forma negativa la qualificació final.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Portfoli, activitats i debats

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (no recuperable)
Descripció	El portfoli o carpeta d'aprenentatge és un document elaborat al llarg de les sessions que permet a l'alumne mostrar el que està aprenent i possibilitar al professor un seguiment del progrés d'aquest aprenentatge. El professorat donarà les pautes perquè l'alumnat elabori un portfoli en el qual s'avaluaran també les presentacions, activitats i tasques realitzades a classe des del punt de vista dels alumnes. A l'estudiant del Màster se li avaluarà la capacitat de seguiment actiu de les classes, d'argumentar i d'opinar. També s'avaluarà l'aplicació de la teoria apresada a les tasques, l'exposició de les activitats als companys, un cop realitzades, així com la participació en els debats posteriors atenent a la qualitat de les intervencions.
Criteris d'avaluació	Es valorarà l'exposició i la capacitat de reflexió, argumentació així com la participació activa assertiva.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Elaboració d'una unitat didàctica

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	L'alumnat planificarà de manera individual una unitat didàctica, amb les activitats i recursos corresponents, adreçades a l'ESO i de la seva especialitat. Partirà d'una descripció prèvia del grup classe i haurà d'establir unes pautes de gestió de l'aula. A la tasca s'avaluarà la capacitat d'establir el marc de relacions, les

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10846 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 21

Criteris d'avaluació	competències treballades, els objectius, les activitats i les orientacions didàctiques, els recursos didàctics emprats i les activitats d'avaluació. S'avaluarà la coherència en la planificació de la unitat: redacció d'objectius, continguts i competències bàsiques; seqüenciació d'activitats; procediments d'avaluació, etc. Es valorarà també la capacitat d'incorporació de metodologies, activitats i estratègies de gestió de l'aula explicades de manera reflexiva i argumentada. .
----------------------	---

Percentatge de la qualificació final: 30%

Comentari d'articles

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	L'alumnat llegirà, analitzarà i comentarà un o dos articles de contingut pedagògic (metodologia i/o recursos) dels que trobarà penjats a la plataforma MOODLE de l'assignatura. S'avaluarà la capacitat d'anàlisi, argumentació, la qualitat de la informació aportada i la capacitat crítica i de reflexió.
Criteris d'avaluació	Es tindrà en compte especialment la qualitat de la reflexió que s'hi produeix.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Projecte interdisciplinari de recerca

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	L'alumnat elaborarà en grup un projecte de recerca o d'investigació. A la tasca s'avaluarà la justificació, el treball competencial plantejat, els objectius i els continguts triats, el producte final i l'avaluació. També s'avaluarà una breu exposició del projecte als companys i companyes, així com la participació en els debats posteriors atenent a la qualitat de les intervencions.
Criteris d'avaluació	Es valorarà el disseny del projecte amb la justificació, guió, activitats i tècniques de treball, recursos, així com l'avaluació. També l'exposició del mateix.

Percentatge de la qualificació final: 30%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

A l'aula digital es posarà a disposició de l'alumnat, el material didàctic necessari per a facilitar el treball autònom, així com les lectures i la documentació de suport necessària per el desenvolupament de l'assignatura.

Bibliografia bàsica

- Blázquez, D., (2016). "Diez competencias docentes para ser mejor profesor de Educación Física". Inde. Barcelona.
- Blázquez, D., (2016). "Métodos de enseñanza en Educación Física". Inde. Barcelona.
- Espar, X., (1997). "Apuntes educación Física de Base". INEFC Barcelona.
- Mosston, M., & Ashworth, S., (1996), "La enseñanza de la Educación Física". Hispano Europea. Barcelona.
- National Association for Sport and Physical Education. (2007). Physical education teacher evaluation tool [Guidance document]. Reston, VA: Author.
- Diaz Lucea, J., (1995). "El currículum de la Educación Física en la reforma educativa" Barcelona. Inde.
- Florence, J., (1991). "Tareas Significativas en Educación Física Escolar". Barcelona. Inde.
- Hernández, J. L., & Velázquez, R., (2010). "La Educación Física a estudio". Barcelona. Graó.
- Cathelineau, J., & Target, C., (2002). "Como se enseñan los deportes" Barcelona. Inde.

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10846 - Didàctica Específica. Metodologia i Recursos en el procés d'Ensenyament i..
Grup	Grup 21

- Moreno, M. P., & Del Villar, F., (2004). "El entrenador deportivo. Manual práctico para su desarrollo y formación". Barcelona. Inde.
- Contreras, O., et al., (2012). "Las competencias del profesor de Educación Física". Barcelona. Inde.
- Contreras, O., & Gutiérrez, D., (2016). "El aprendizaje basado en proyectos en Educación Física" Barcelona. Inde.
- Pellicer, I., (2011). "Educación Física emocional". Barcelona. Inde.
- Velazquez, C., et al., (2016). "Aprendizaje cooperativo en Educación Física". Barcelona. Inde.

